

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 3, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 14¹, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 58, 61, 62, 63, 66, 67, 67¹, 70, 70¹, 71¹, 73 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1793, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 358, 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1794, LIETUVOS RESPUBLIKOS BRANDUOLINĖS SAUGOS ĮSTATYMO NR. XI-1539 32 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1795, LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIUKŠMO VALDYMO ĮSTATYMO NR. IX-2499 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1796 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMINIŲ IR KITŲ TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. XI-169 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. IIP-1797“ PROJEKTO (TAP-18-693(4)) (TAIS NR. 18-7151)

2018-06-12 Nr. NV-1517

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: iš esmės pritarti Seimo narių A. Bauros ir V. Sinkevičiaus parengtiems Įstatymų projektams ir siūlyti Seimui tobulinti Aviacijos įstatymo projektą atsižvelgiant į teikiamus pasiūlymus.

3. Įstatymų projektuose siūloma:

- **reorganizuoti civilinės aviacijos valstybinę priežiūrą vykdančią biudžetinę įstaigą Civilinės aviacijos administraciją** (toliau – CAA) užtikrinant tinkamą civilinės aviacijos valstybinę priežiūrą (numatoma CAA prijungti prie Lietuvos transporto saugos administracijos - po reorganizavimo liktų tik viena biudžetinė institucija – LTSA);
- reformuoti civilinės aviacijos valdymo ir priežiūros įgyvendinimo sistemą atskiriant valstybės atstovavimo tarptautinėje aviacijos bendruomenėje, civilinės aviacijos inspektavimo, teisėkūros, administracinių sankcijų skyrimo, keleivių teisių apsaugos, ekonominio aviacijos reguliavimo veiklas (LTSA funkcijų dalis) nuo techninių-ekspertinių civilinės aviacijos priežiūros teikimo paslaugų (susisiekimo ministro įgaliotos viešosios įstaigos funkcijų dalis);
- pakeisti techninių-ekspertinių aviacijos priežiūros paslaugų teikėjo teisinę formą iš biudžetinės įstaigos į viešąją įstaigą;
- **LTSA pagal teikiamą Aviacijos įstatymo pakeitimo projektą perimtų dalį viešojo administravimo funkcijų** (nustatyti teisinius reikalavimus, skirti baudas pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso reikalavimus, licencijuoti ūkinę komercinę veiklą (oro vežėjus), tvarkyti valstybės orlaivių registrą, nagrinėti keleivių skundus pagal ES teisės aktus, vykdyti bendrą civilinės aviacijos valdymą). **Likusios civilinės aviacijos priežiūros techninės funkcijos būtų pavestos vykdyti susisiekimo ministro įgaliotai viešajai įstaigai**, pvz., dabar veikiančiam Kelių ir transporto tyrimų institutui.
- Tokiu būdu CAA teisinė forma galėtų būti pakeista nesteigiant naujos viešosios įstaigos, o įstatymo pagrindu suteikiant dalį dabartinių CAA funkcijų jau veikiančiai viešajai įstaigai, kartu perduodant visas likusias CAA funkcijas, turtą, darbuotojus, teises ir pareigas LTSA.

4. Dabartinė situacija :

- Šiuo metu Lietuvoje veikia šios transporto priežiūros institucijos – Lietuvos transporto saugos administracija ir Civilinės aviacijos administracija, kurių funkcijos panašios, skiriasi tik veiklos sritis. LTSA veikia automobilių transporto, geležinkelių transporto ir vandens transporto, o CAA – oro transporto srityse.
- **CAA yra biudžetinė įstaiga, išlaikoma iš trijų finansavimo šaltinių:** valstybės biudžeto (23 proc.), atskaitymų nuo rinkliavų už oro navigacijos paslaugas (27 proc.) ir atskaitymų nuo rinkliavų už naudojimąsi oro uostais (50 proc.). 2017 m. CAA išlaikyti buvo numatyta apie 1,9 mln. Eur.

- **Vyriausybės 2018 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 269 „Dėl sutikimo reorganizuoti Civilinės aviacijos administraciją“ sutiko, kad CAA būtų reorganizuota jungimo būdu ir prijungta prie LTSA ir nustatė, kad po reorganizavimo veikianti biudžetinė įstaiga LTSA atliks visas Aviacijos įstatyme šiuo metu Civilinės aviacijos administracijai priskirtas ir LTSA nuostatuose nurodytas funkcijas.**

5. Nutarimo projekto esmė: iš esmės pritarti Įstatymų projektams ir siūlyti Seimui tobulinti Aviacijos įstatymo projektą atsižvelgiant į šiuos pasiūlymus:

- Aviacijos įstatymo projektu keičiamą įstatymą siūlytina papildyti nauju straipsniu ir jame nustatyti, kad „**Už Įstaigos teikiamas administracines paslaugas imamas atlyginimas. Atlyginimo dydis nustatomas (apskaičiuojamas) vadovaujantis ekonomiškai pagrįsta paslaugos savikaina. Į paslaugos savikainą negali būti įtraukiamos su konkrečios paslaugos teikimu nesusijusios sąnaudos. Paslaugos savikainos (išlaidų) dydis turi būti pagrindžiamas vadovaujantis šiais ekonominiais rodikliais: Įstaigos praėjusių finansinių metų materialinių ir joms prilygintų sąnaudų (ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo ir nematerialiojo turto amortizacijos, komunalinių paslaugų, ryšio, remonto ir panašiai) ir darbo sąnaudų (darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir darbuotojų mokymų), turėtų teikiant konkrečią paslaugą, detalizavimu ir numatomos teikti konkrečios paslaugos galimų minėtų sąnaudų apskaičiavimu. Atlyginimo dydžio nustatymo (apskaičiavimo) metodiką nustato Vyriausybė, o, vadovaudamasis šia metodika, konkrečius jo dydžius – susisiekimo ministras.**“
- Aviacijos įstatymo projekte turi būti nurodyta konkreti viešoji įstaiga, kuri nurodyta aiškinamajame rašte, ir jai suteikiami konkretūs įgaliojimai aviacijos valstybinio valdymo srityje;
- Įstaigų prie ministerijų veiklos funkcijos neturėtų būti įtvirtintos įstatymuose - atsisakyti detalių Lietuvos transporto saugos administracijos funkcijų nustatymo; taip pat atsisakyti nuorodų į Vyriausybės tvirtinamas konkrečias tikslines programas (Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa);
- **Siūloma nustatyti, kad įstatymų projektų įsigaliojimo data būtų 2018 m. lapkričio 1 d. ir prašyti Seimą svarstyti Įstatymų projektus skubos tvarka.**
- Susisiekimo ministerijos pateiktoje papildomoje informacijoje nurodoma, kad **2019 m. planuojamas apie 1,9 mln. Eur viešosios įstaigos biudžetas būtų sudarytas iš atskaitymų nuo VI „Oro navigacija“ rinkliavų (33 proc. – 610 tūkst. Eur), atskaitymų nuo oro uostų rinkliavų (32 proc. – 600 tūkst. Eur) ir gaunamų pajamų už civilinės aviacijos subjektams teikiamas paslaugas (35 proc. – 650 tūkst. Eur). Vietoj šiuo metu CAA išlaikyti skiriamų 460 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų LTSA perduodamoms funkcijoms vykdyti pakaktų skirti 220 tūkst. Eur, būtų sutaupoma apie 240 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų. Be to, apie 360 tūkst. Eur mažėtų atskaitymai nuo oro uosto rinkliavų. Valstybės tarnautojų skaičius sumažėtų apie 40.**
- Pažymėtina, kad Susisiekimo ministerija informuoja, jog, priėmus Aviacijos įstatymo projektą, **atlyginimo už bendrajai aviacijai teikiamas paslaugas dydžiai, palyginti su šiuo metu nustatytais valstybės rinkliavomis už tokių paslaugų teikimą, nedidėtų. Tačiau, padidėjusios bendrajai aviacijai teikiamų paslaugų sąnaudos turėtų būti dengiamos valstybės biudžeto lėšomis (kasmet viešajai įstaigai reikėtų skirti apie 50–60 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų).**

6. Derinimas: Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija, Europos teisės departamentu, Civilinės aviacijos administracija ir Lietuvos transporto saugos administracija, atsižvelgta į Vidaus reikalų ministerijos pastabas. Įvertintos Teisingumo ministerijos ir Ūkio ministerijos pastabos.

- Projektas svarstytas Tarpinstituciniame pasitarime (2018 m. gegužės 29 d. ir birželio 5 d.), gegužės 30 d. Vyriausybės pasitarime ir papildomai aptartas pasitarime pas Vyriausybės kancelerio pavaduotoją.
- Teikiamas patikslintas projektas. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi.

7. Atitiktis Vyriausybės programai: Projektu tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos, tačiau, Ūkio ministerija atkreipia dėmesį, kad būtų kuriamos dvi priežiūros institucijos, o Vyriausybės programoje numatyta „...konsoliduoti ir tobulinti valstybinę priežiūrą vykdančių institucijų sistemą“.

8. Dalykinio vertinimo išvada: atkreiptinas dėmesys į Susisiekimo ministerijos teiginį, kad padidėjusios bendrajai aviacijai teikiamų paslaugų sąnaudos turėtų būti dengiamos valstybės biudžeto lėšomis.

Siūloma teikti svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lrv.lt